

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐURSKAPUR

Nr. 8.

Lýsingaprisur fyri petittreglur: 30 øyr. á forsiðuni,
20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Týsdagin 5. mars 1940.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

14. árg.

Verður hin ræðuligi kriggs- malstreymurin at draga Norðanlondini niður í dýpið?

Ræðuligt! Ein orkar neyvan at hugsa tankan: eisini Norðanlondini skulu týnast! Hetta hitt einasta menniskjaliga staðið, ið er eftir á teirri blóðflótandi jørð — skal eisini tað fara út í ragnarókið, hina stóru undirgongdina?

»Vit skjóta tankan frá okkum. Vit vilja beinavegin ikki hugsa okkum tann møguleika!«

Soleiðis kenst tað hjá teim flestu, nú tá ið útlendsk blóð og radioin ikki kunna dylja fyri óttanum fyri hesum herviligasta av øllum herviligum, kriggið hevur manað fram av av óhugnaligum framtíðarmyndum.

Men tað batar einki at stinga høvðið í buskin. Vit megna siggja sannleikan í eyguni, beint sum hann er — og vit megna byggja og taka lívið hareftir.

Koma Svoríki, Noreg og Dan-

mark uppí kriggið — so eru í somu lotu øll samvinna og øll bond kvett við okkara frændalond.

Hvat so!

Hetta megna vit svara. Svára samsvarandi við tær veruligu umstøðurnar. Verið tær ljósar ella daprar og vónleysar — tað gerst ikki við.

Tingið kemur saman í dag.

Ongatið er nakað løgting sett í so álvarsamari tíð. Ongatið hevur tað rátt meiri um at fremja ta eina stóru uppgávuna: at finna ráð fyri at bjarga okkum heilskaparar undan krigsslógunum.

Ti má alt klandur, alt óneyðugt stríð hvíla til av sonnum kann sigast, at allir Føroyingar eru komnir við lívinum yvir um hitt brótandi sunðið og inn á slætt.

og harvið útseta okkum fyri ikki at sleppa at rógva út í Grønlandi, um farið verður í góðari tíð, ella skulu vit leggja heima og missa hesa fortjenastu og síðani kanska fáa at frætla, at ikki verður farið til Grønlands at rógva út?

Hetta eru álvarsamir spurningar, tí fólkíð er nógv og skipini fá; hann, ið heima liggur frá Suðurlandinum, kann útseta seg fyri at missa alla ársvinnuna — og tað hevur eingin av okkum ráð til. Ja, sjálvt bara Suðurlandstúrin hevur fáur ráð at missa.

Í nevnd vóru valdir: Poul J. Djurhuus, Tórshavn, Johan

Samuelsen, Sunnbø, Elias Johanneesen, Miðvági, Jacob E. Jacobsen, Klakksvík, Poul Niclasen, Tórshavn, O. Grot Johanneesen Dali, A. F. Andreassen.

Hesum monnum geva vit nú alt okkara álitið, og tað er okkara vón, at teir vilja gera alt tað, teir eru mentir fyri at hjálpa okkum at skapa landinum nýggjar inntøkar og okkum sjálvum og okkara nóg mikíð fyri hitt dagliga breyðið. Og eg vil biðja hesar menn arbeiða so skjótt, at vit kunnu fáa úrslitið, teir koma til, at vita áðrenn ov langt líður út.

Ein limur av

Útróðrafelagnum Grønland.

druknaði 1935 í Vikarsundi, og mamman situr einkja — hevur mist tveir menn.

Í Hólinum er ikki mætari. Hin gamla einkjan, Mikeline Jensen, 83 ár, misti nú sín seinasta son, Peter Jensen, 44 ár, og 6 dóttursynir.

Í 1904, tá ið maður hennara druknaði við 2 vaksnum synum, átti hon bara Petur eftir. Hann var tá 9 ára gamal; men stutt eftir giftist ein dóttir, og tá kom ein maður í húsið. Í 1910 um várið druknaði tann maðurin og Petur var aftur einsamallur — undantikið 2 lítla synir, sum systir hansara hevði fingið. Tann fyrrnevndi Michael Mortensen, sum nú doyði, var annar teirra, og hin doyði seinasta summer. Seinri giftist ein onnur systir inn aftur. Hon fekk eisini tveir dreingir, Peter Emil og Michael Djurhuus, sum báðir druknaðu nú við Peturi, og triggir aðrir systirsynir hansara: brøðurnir Daniel Jacob, Johan og Poul Müller, sum eisini vóru faðirleysir.

Bert tann 17 ára gamli Kjarlav Petersen var úr eini aðrari familju, men úr tí húsinum, sum er næsta grannahúsið.

Allir uttan Peter Jensen eru fyrrverandi skúladreingir mínir, so eg kundi havt nógv at sagt um teir; men tað rúmast ikki í einari lítla bláðgrein. Eg vil bara siga, at eg einans havi alt gott at minnast á teir bæði sum børn og vaksni, og tað sama siga øll, sum kendu teir.

Nøkur orð til áminnis um teir, ið sjólótust við m.b. „Búgvín“ hin 21 februar 1940.

Ofra, tá ið slíkar vanlukkur eru hendar, hava vit minst á orindið av R. C. Effersøe:

Ríkt er títt havn,
gevir tær treysti og meg,
veldir tær sorgir og gleði.
Fongríka hav.

Sjálðan hevur havið verið so gávumilt móti Suðuroyingum sum seinasta ár og teir tveir mánaðirnar, ið farnir eru av hesum ári.

Porkerningar hava havt ein góðan vetur og vunnið nógv við

útróðri, og alt tóktist at laga seg til tað allrabesta; men so kom hin óbodni gesturin —

Deyðin vitjaði bygd okkara.

Deyðin hevur vitjað tey somu húsini fyrr.

Týsdagin hin 20. februar varð ein ung kona — 33 ár — útbörin av Miðjörð í Porkeri, og dagin eftir fór Michael Mortensen, eisini 33 ár, úr sama húsi. Kona hansara, sum dagin fyri fylgdi systrini til gravar, sátt nú einkja. Einasti bróðir hennara

ADALFUNDUR

í

„Útróðrafelagnum Grønland.“

Hóskvöldið hevði »Útróðrafelagið Grønland« adalfund í Havn.

Eg fylsti á ta frágreiðing, ið formannsskapið gav, bæði var hon stutt og í aðrar mátar ótilfríðstillandi, haldi eg. Mest harmar meg, at nevndin einki hevur gjørt fyri at tryggja eina nýggja útróðraferð vestur til Grønlands aftur í summer. Tað er harmiligt, at nevndin ikki hevur verið framvið at fingið okkum statsstundning ella einhvønn annan studning. Ein slíkur studningur kundi verið latin til teir, ið minst høvdu fingið, so teir ið hvussu varð onga skuld fingið og høvdu nakað av peningi til húsið. Tað er avgjort, at tað verður ein harður smeitur fyri okkum, nú vit hava bundið so væl av peningi í hesi fyriføring, at skulu geva upp at eftir einum ári.

Fyri teir flestu av okkum, ið róðu út frá Ravens Stóroy, var úrslitið eitt stórt vónbrot. Fiskiskapurin var ikki so góður, sum vit høvdu væntað; men kortini var hann so frægur, at

vit høvdu væntað okkum væl betri peningaligt úrslit; men útreiðslurnar vóru so ovurhonds stórar, at tað er okkum ófatuligt. Útgerðarvørurnar liggja javnt tann smásluprís, sum var í Føroyum tá, so ilt er at fata, hvussu nevndin hevur borið seg at. Ein skuldi trúð, at eitt so stórt innkeyp kundi, fingist væl biligari. Vit skulu vóna, at tann nývalda nevndin verður før fyri at leggja fyrirreikingararbeiðið so til rættis, at vit aftaná næstu útróðraferð ikki koma at standa við berum hondum — ella við skuld — sum nú.

Á fundinum varð havt á máli, um yvirferðin ikki mundi kunna fáast biligari við Íslandsbátunum, sum siga vit Ameriku. Eisini varð havdur á máli møguleikinn fyri sølu av saltfiskinum í Ameriku og keyp av útgerð har.

Tað er spell, at einki er gjørt enn, tí skulu vit vænta at fáa nakað munaligt burtúr Grønlandsútróðrinum, so mugu vit byrja á fiska seinast um miðjan mai. Nú vita vit púra einki. — Skulu vit fara á Suðurlandið

FINNLANDSBARDAGIN

Í døgnum beint áðrenn Russararnir gjørdi seg inná Finnland, útbygdu Finnendingar støður sínar, so at figgindin ikki ótálmaður skuldi kunna ganga heilt inn at verndarvirkjunum. Myndin sýnir hermenn, ið laða upp sandsekkir sær til verndar.